

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Методичні рекомендації
до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійної програми «Клінічна психологія»
другого (магістерського) рівня

УДК 159.9:378.147(076)

Затверджено на засіданні кафедри української мови, психології та педагогіки

Протокол № 8 від 28.08.2024 р.

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» другого (магістерського) рівня / уклад. О.М.Абасалієва. Харків : ХНМУ, 2024. 38 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». У методичних рекомендаціях подано вимоги до структури, змісту, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи, визначено порядок дотримання принципів академічної доброчесності. Рекомендації містять орієнтовну структуру кваліфікаційної роботи, вимоги до мови, стилю, цитування, оформлення ілюстративних матеріалів, а також критерії оцінювання результатів дослідження. Матеріал спрямований на підвищення якості науково-дослідної діяльності магістрантів і формування професійних компетентностей майбутніх психологів. Рекомендовано для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» освітньої програми «Клінічна психологія».

УДК 159.9:378.147(076)

©Харківський національний медичний університет, 2024

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма (ОП) створена відповідно до суспільних потреб, національних та міжнародних стандартів щодо підготовки фахівців у галузі клінічної психології, готує конкурентоспроможного фахівця на сучасному українському ринку праці, через формування здатності випускників до здійснення практичної клініко-психологічної, психодіагностичної, консультативної, просвітницької та дослідної діяльності, промоції психічного здоров'я, превенції психічних розладів, абілітації та реабілітації психосоціального функціонування з поглибленими знаннями клінічної психології та відповідними компетентностями.

Магістерський рівень вищої освіти забезпечує здобуття поглиблених теоретичних і практичних знань, засвоєння методології наукової та професійної діяльності, а також формування компетентностей, необхідних для реалізації інноваційних завдань у межах професійної практики.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» спеціальності 053 «Психологія», підсумковою формою атестації здобувачів є публічний захист кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота – це самостійне, завершене наукове дослідження, що відображає готовність магістра до професійної діяльності (психодіагностичної, консультативної, просвітницької, тренінгової тощо). Вона демонструє сформованість методологічних знань, уміння застосовувати сучасні психологічні методи, організовувати та проводити наукове дослідження, узагальнювати результати та робити науково обґрунтовані висновки.

Мета методичних рекомендацій полягає у висвітленні теоретичних і практичних засад підготовки, організації та написання кваліфікаційної роботи. У них подано вимоги до змісту, структури, оформлення, послідовності виконання, порядку захисту та критеріїв оцінювання відповідно до чинних стандартів вищої освіти.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістерська кваліфікаційна робота є підсумковим етапом освітньо-професійної підготовки здобувача та передбачає розв'язання складного науково-практичного завдання або проблеми у сфері клінічної психології. Виконання такої роботи потребує проведення наукових досліджень і/або впровадження інновацій, що відзначаються комплексністю, міждисциплінарністю та наявністю елементів невизначеності.

Відповідно до вимог ОП «Клінічна психологія», під час підготовки кваліфікаційної роботи здобувач повинен продемонструвати сформованість загальних і фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності клінічного психолога, здатність до наукового пошуку, аналітичного мислення та аргументованого обґрунтування отриманих результатів.

Кваліфікаційна робота має бути самостійним, логічно завершеним дослідженням, що містить чітке визначення мети, об'єкта, предмета, гіпотези та завдань дослідження, а також характеризується доказовістю, системністю й узгодженістю наукових положень.

Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральні:

здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

спеціальні:

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність демонструвати розуміння закономірностей функціонування психіки у нормі та патології в контексті вікового аспекту та девіантного розвитку.

СК12. Здатність реалізовувати основні принципи та напрями психологічного консультування, стратегії, методи та моделі психологічного впливу у сферах психології та клінічної психології, аналізувати та оцінювати їх ефективність.

СК13. Здатність формувати дослідницькі завдання у проблемному полі клінічної психології та психотерапії, вміти їх розв'язувати із застосуванням сучасних наукових методів.

СК14. Здатність застосовувати на практиці знання з клінічної психології, нейропсихології, основ психіатрії, психології девіантного розвитку особистості, з діагностики та оцінки психічних станів.

СК15. Здатність співпрацювати з профільними фахівцями в сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, охорони правопорядку та іншими.

Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних *програмних результатів навчання*:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формувати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

- ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
- ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
- ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПР12. Здійснювати пошук і вибір індивідуальних і групових методів клінікопсихологічного, нейропсихологічного досліджень, психологічних втручань.
- ПР13. Складати та реалізовувати програму діагностики психічних станів, здійснювати діагностику та оцінку, прогнозувати результати.
- ПР14. Здійснювати процедуру діагностики та оцінки, інтерпретацію результатів, підготовку звітів, визначати зміст запиту до супервізії.
- ПР15. Розробляти стратегії клініко-психологічного дослідження з врахуванням специфіки дослідження, доступних дослідницьких методів та отриманих знань.

Структура магістерської кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна містити:

- титульний аркуш (зразок подано в додатку 1 до Положення про підготовку та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт ХНМУ);
- зміст (додаток 2 до Положення про підготовку та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт ХНМУ);
- перелік умовних скорочень (за необхідністю);
- вступ;
- основну частину, яка складається з розділів, кожний з яких завершується стислими висновками;

-загальні висновки;

- список використаних джерел; - додатки (за необхідністю).

У змісті (розміщується за титульним аркушем магістерської роботи) містяться назви й номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи: вступу, розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків, інших структурних частин.

Якщо в роботі вживається специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути подано у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави й вихідні дані для розробки теми. У вступі обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для відповідної галузі; визначають об'єкт і предмет дослідження, мету. Відповідно до поставленої мети формулюються завдання дослідження.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень. Стисло, критично висвітлюючи роботу попередників, автор повинен порушити ті питання, що залишились невирішеними й визначити своє місце в розв'язанні проблеми;

- виклад загальної методики й основних методів досліджень;
- експериментальну частину й методику досліджень;
- відомості про проведені теоретичні й (або) експериментальні дослідження;
- аналіз та узагальнення результатів власних досліджень автора.

У кінці кожного розділу подається стислий висновок.

У висновках підводяться підсумки проведеної роботи. Необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їхнього

подальшого використання, аналіз проходження перевірки на академічну доброчесність.

Список використаних джерел. У списку використаних джерел уміщено наукові публікації різного рівня, архівні джерела, які використано автором для обґрунтування позицій своєї роботи.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи. Додатки містять таблиці, рисунки, графіки, анкети, тести, програми спостережень, методичні розробки тощо. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

Розділи кваліфікаційної роботи

Розділи кваліфікаційної роботи є основними структурними елементами її змісту. Кожен розділ має відображати окремий аспект досліджуваної теми, тому назва розділу повинна бути конкретною й не виходити за межі теми за змістом. Вона має відображати підпорядкованість і логічний зв'язок із загальною проблематикою дослідження.

Структура кваліфікаційної роботи визначається тематикою дослідження, проте її загальна побудова залишається сталою – вступ, теоретичний, емпіричний і рекомендаційний розділи, висновки, список джерел та додатки. Внутрішній зміст кожного розділу може варіюватися залежно від напрямку та специфіки теми, проте має забезпечувати цілісність дослідження.

Підбір літературних джерел за темою кваліфікаційної роботи

Роботу над теоретичною базою дослідження доцільно розпочинати з аналізу рекомендованих джерел. Список літератури укладають в алфавітному або хронологічному порядку.

Під час підбору матеріалів слід використовувати: систематичні покажчики наукової літератури у бібліотеках закладів вищої освіти; електронні ресурси, наукові бази даних та репозитарії; актуальні періодичні видання (останні випуски журналів з покажчиками статей за рік).

Ознайомлення з науковими джерелами допомагає визначити головні напрями дослідження та структуру майбутньої роботи. Мінімальна кількість використаних джерел – 40.

Апробація результатів дослідження

Для підтвердження достовірності та практичної значущості результатів кваліфікаційного дослідження здобувачу рекомендовано здійснити апробацію – підготувати дві публікації: наукову статтю у фаховому виданні з психології або тези доповіді за результатами дослідження, представлені на науковій конференції. Відомості про апробацію обов'язково зазначаються у вступі до кваліфікаційної роботи.

Оформлення роботи та перевірка на унікальність

Якість оформлення кваліфікаційної роботи контролює науковий керівник, який здійснює контроль перед поданням роботи до захисту відповідно до Положення про підготовку та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт ХНМУ. Під час перевірки враховуються такі критерії: відповідність теми назві, затвердженій на засіданні кафедри про закріплення теми; дотримання вимог до структури та змісту роботи; відповідність технічним вимогам оформлення; наявність рецензії та супровідної документації.

Роботи, що не відповідають встановленим вимогам, до захисту не допускаються.

Кваліфікаційні роботи розміщують у репозитарії ХНМУ, а перед захистом (не пізніше ніж за місяць) проводиться обов'язкова перевірка на оригінальність тексту за допомогою сервісу [StrikePlagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com).

Перевірка здійснюється безкоштовно на основі бази даних університету, синхронізованої з репозитарієм та відкритими інтернет-ресурсами.

Захист кваліфікаційної роботи

До публічного захисту магістрант готує усну доповідь і мультимедійну презентацію, що відображає основні результати дослідження. Захист проводиться у визначені навчальним планом терміни, відповідно до затвердженого графіка.

Тривалість виступу становить до 15 хвилин. У своїй доповіді магістрант має послідовно розкрити: актуальність обраної теми, мету та завдання дослідження, наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, основні положення, що виносяться на захист, приклади їх практичного застосування.

Науково-практична цінність дослідження підтверджується обґрунтованими висновками та емпіричними результатами.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії, демонструючи здатність логічно, аргументовано та впевнено викладати матеріал, захищати власну позицію та брати участь у науковій дискусії.

Доповідь супроводжується презентаційними матеріалами (8-12 слайдів), які узагальнюють зміст роботи, основні висновки та результати дослідження.

Вимоги до структури та змісту кваліфікаційної роботи

Магістерська кваліфікаційна робота є завершеним науково-дослідним проектом і повинна мати чітку структуру, що включає: титульний аркуш; анотацію (українською та англійською мовами); зміст; вступ; основну частину

(два/три розділи); висновки до розділів та висновки до кваліфікаційної роботи; список використаних джерел; додатки.

Усі зазначені структурні елементи є обов'язковими.

Титульний аркуш. Є першою сторінкою роботи.

Подання голові екзаменаційної комісії. Оформлюється у вигляді документа, який містить довідку про успішність здобувача, висновок наукового керівника та рішення кафедри про допуск до захисту.

Анотація. Є коротким викладом змісту кваліфікаційної роботи українською та англійською мовами. Вона повинна містити: загальні відомості про обсяг роботи (кількість сторінок, таблиць, рисунків, джерел, додатків); стислий опис отриманих результатів і висновків; рік виконання та рік захисту; 5-7 ключових слів або словосполучень, що відображають зміст дослідження.

Зміст. У таблиці змісту подають назви розділів, підрозділів і пунктів відповідно до тексту роботи із зазначенням сторінок.

Вступ. Має узагальнити сутність і стан наукової проблеми, показати її значущість для теорії та практики психології. У вступі стисло подають: актуальність теми; мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; методи дослідження; наукову новизну, практичне значення результатів; структуру та загальний обсяг роботи.

Актуальність теми визначає наукову й практичну доцільність обраного напрямку дослідження. Вона має бути обґрунтована шляхом аналізу сучасного стану проблеми, виявлення наукових прогалин і потреби в подальшій розробці. Добре сформульована актуальність засвідчує зрілість і професіоналізм магістранта. Для її підтвердження необхідно коротко проаналізувати наукові джерела, вказавши, у яких аспектах тема вже досліджувалася та які питання залишаються невирішеними.

Об'єкт і предмет дослідження описуються стисло та чітко.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, у межах якого виникає наукова проблема (система зв'язків, закономірностей чи видів діяльності).

Предмет дослідження – це конкретна частина об'єкта, тобто певний аспект, властивість, зв'язок або закономірність, які безпосередньо вивчаються у роботі.

Таким чином, структура кваліфікаційної роботи має забезпечувати логічну послідовність викладу, наукову обґрунтованість і практичну спрямованість дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження є взаємопов'язаними категоріями наукового процесу й перебувають у співвідношенні загального та часткового. Об'єктом виступає широка система зв'язків або явищ, у межах якої виникає наукова проблема, а предмет дослідження – це її конкретна частина, аспект або властивість, що безпосередньо підлягає вивченню. Саме предмет визначає фокус наукового аналізу, спрямовує дослідницький процес і відображається в темі кваліфікаційної роботи, зазначеній на титульному аркуші.

Наукова гіпотеза. Гіпотеза є припущенням, що потребує наукової перевірки. До неї висувають такі основні вимоги:

1. Перевірюваність – гіпотеза має бути такою, щоб її можна було підтвердити або спростувати за допомогою наукових методів.
2. Узагальненість – вона повинна пояснювати не лише конкретні явища, а й більш широкий клас подібних феноменів.
3. Прогностичність – гіпотеза має передбачати можливі результати або наслідки дослідження.
4. Логічна простота – виклад має бути чітким, послідовним і зрозумілим.
5. Узгодженість із попереднім знанням – нове припущення не повинно суперечити відомим науковим даним, а розвивати їх.

Мета та завдання дослідження. На основі об'єкта, предмета й теми магістерської роботи формулюють мету дослідження – лаконічне, точне й логічно обґрунтоване визначення головного завдання, яке ставить перед собою здобувач. Мета має відображати очікуваний результат, бути узгодженою з

темою та конкретизувати напрям дослідження й підхід, за допомогою якого його буде реалізовано.

Після визначення мети формують завдання дослідження – послідовні кроки, що ведуть до її досягнення. Зазвичай таких завдань налічується чотири–п'ять, і вони оформлюються у вигляді переліку.

Коректність формулювання завдань є надзвичайно важливою, адже зміст розділів кваліфікаційної роботи безпосередньо відповідає цим завданням, а їхня послідовність забезпечує логіку всього дослідження.

Методи дослідження. У цій частині роботи потрібно подати перелік використаних наукових методів, зазначивши: що саме досліджувалося кожним методом; чому саме ці методи обрано; яким чином вони забезпечують достовірність результатів і висновків.

Також необхідно обґрунтувати вибір психодіагностичних методик (не менше трьох), вказати їх авторів, мету застосування та специфіку використання.

Наукова новизна є одним із найважливіших елементів вступу, на який члени екзаменаційної комісії звертають особливу увагу. У цій частині необхідно чітко показати, чим результати вашого дослідження відрізняються від уже відомих, і вказати рівень досягнутої новизни, використовуючи формулювання: «вперше встановлено...», «удосконалено...», «дістало подальшого розвитку...».

Кожне положення слід формулювати ясно, лаконічно й однозначно, без надмірних уточнень або другорядних деталей. Ознаками наукової новизни можуть бути: постановка нової наукової проблеми; введення нових понять, категорій чи термінів; виявлення нових закономірностей або факторів, що впливають на перебіг психічних процесів; використання інноваційних методів, інструментів чи підходів до аналізу; створення або наукове обґрунтування нових програм, технологій чи моделей; формування нових уявлень про психологічні явища, механізми та взаємозв'язки.

Практична значущість. У цьому пункті зазначається, де й як можуть бути використані результати дослідження – у якій сфері практичної діяльності, якими установами чи фахівцями, у якій формі (програма, методичні рекомендації, тренінг, консультаційна практика тощо). Також визначається ступінь готовності запропонованих рекомендацій до впровадження або їх фактичне використання у практиці.

Апробація результатів. Під час апробації результатів необхідно навести назви конференцій, симпозіумів, семінарів або конгресів, на яких здобувач презентував результати своєї роботи, а також вихідні дані опублікованих статей або тез у фахових психологічних виданнях.

Структура та обсяг магістерської роботи

У вступі зазначають загальну структуру роботи та її обсяг. Основна частина є найбільшою і змістовною, вона повинна повністю розкривати тему. Зміст подається у вигляді трьох розділів, які поділяються на підрозділи.

Кожен розділ має відображати логіку дослідження, бути послідовним і завершуватись короткими висновками без нумерації («Висновки до розділу...»). Після основної частини подається узагальнюючий розділ «ВИСНОВКИ», що містить результати всієї роботи.

Розподіл змісту основної частини

Перший розділ – теоретичний.

Містить аналіз сучасної наукової літератури з теми дослідження. У ньому розглядаються теоретико-методологічні засади проблеми, проводиться систематизація підходів, критичний огляд поглядів вітчизняних і зарубіжних учених, уточнюється понятійно-категоріальний апарат, визначаються критерії та показники дослідження. Також обґрунтовується обрана методологія.

Другий розділ – емпіричний.

Присвячений опису, аналізу та інтерпретації результатів практичного дослідження. Подано характеристику вибірки, методів і етапів дослідження, результати математико-статистичної обробки, графіки, таблиці, рисунки.

Третій розділ – практично-рекомендаційний.

Містить опис та апробацію розробленої психокорекційної, розвивальної або тренінгової програми. Здобувач повинен продемонструвати оригінальність і практичну цінність результатів, довести доцільність їх використання в роботі психолога.

Висновки.

У висновках подають узагальнений виклад теоретичних і практичних результатів, пропозиції щодо подальших досліджень теми. Кожен висновок має відповідати певному завданню дослідження, бути конкретним, обґрунтованим і логічно впливати з результатів.

Список використаних джерел

Список містить не менше 40 джерел, із яких щонайменше 60 % – за останні п'ять років. Джерела розташовують в алфавітному порядку або за порядком згадування в тексті. Не допускається використання матеріалів з країн-агресорів.

До списку включають: наукові публікації, індексовані в базах Scopus, Web of Science, Index Copernicus тощо, статті з фахових видань, електронні наукові ресурси. Посилання в тексті оформлюють у квадратних дужках із зазначенням номера джерела. Бажано не наводити більше трьох посилань одночасно.

Додатки

Додатки містять матеріали, що доповнюють основну частину, але через обсяг чи допоміжний характер не включаються безпосередньо до тексту. Тут подають: копії наукових публікацій за темою роботи; заяву про дотримання академічної доброчесності; проміжні розрахунки, таблиці, схеми, алгоритми, методики; приклади діагностичних інструментів, програм тренінгів, інструкції, фотоматеріали тощо.

Вимоги до оформлення

Загальний обсяг магістерської роботи має становити 50–60 сторінок основного тексту, не враховуючи титульного аркуша, змісту, списку використаних джерел і додатків.

Дотримання вимог до структури, оформлення, новизни та практичної спрямованості роботи є обов'язковою умовою для її успішного захисту.

Загальні вимоги до оформлення тексту

Кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути виконана друкованим способом на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст магістерської роботи необхідно друкувати з міжрядковим інтервалом 1,5, поля: угорі, внизу – 20мм, з лівого боку – 30мм, з правого боку – 10мм; абзац – 12,5мм; шрифт – Times New Roman 14 друкованих пунктів. Друк повинен бути чітким, чорного кольору. Текст повинен бути однаково контрастним і чітким на всіх сторінках. Символи, цифри, формули та лінії мають бути рівномірно чорними. Помилки допускається виправляти акуратно – за допомогою коректору або повторного набору на тому самому місці.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, таблиць, рисунків і формул здійснюється арабськими цифрами.

Номер сторінки ставлять у правому верхньому куті, починаючи з вступу, але в загальну нумерацію включають також титульний аркуш і зміст.

Назви структурних частин – «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – пишуть великими літерами, напівжирним шрифтом, по центру сторінки, без крапки в кінці. Після заголовку залишають один порожній рядок (полуторний інтервал).

Кожну основну структурну частину починають із нової сторінки.

Розділи й підрозділи нумерують послідовно. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку (наприклад, 2.3.). Назву підрозділу пишуть у тому ж рядку.

Якщо заголовок містить кілька речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком і текстом – один інтервал.

У тексті використовують єдиний тип лапок. Переліки оформлюють після двокрапки, без позначок перед пунктами; кожен пункт починається з нового абзацу з малої літери.

Вимоги до оформлення рисунків, таблиць і формул

Ілюстрації (графіки, діаграми, схеми, фотографії) розміщують безпосередньо після першого згадування у тексті або на наступній сторінці. Їх позначають словом «Рис.» і нумерують у межах розділу. Номер рисунка має вигляд «Рис. 2.3» (третій рисунок другого розділу). Назву рисунка розташовують під зображенням, починаючи з великої літери. Відстань між текстом і рисунком, а також між рисунком і підписом – один інтервал.

Таблиці мають бути пронумеровані послідовно в межах розділу. Напис «Таблиця» із зазначенням номера (наприклад, Таблиця 1.1) розміщують у правому верхньому куті над назвою таблиці. Назву подають по центру сторінки. Заголовки граф – з великої літери, підзаголовки – з малої.

Формули створюють у вбудованому редакторі формул. Нумерація формул здійснюється в межах розділу: номер складається з номера розділу та порядкового номера формули, наприклад (1.1).

Номер розміщують праворуч на рівні формули. Пояснення символів і коефіцієнтів наводять безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони з'являються у формулі, починаючи з нового рядка словом «де» (без двокрапки).

Перед і після формули залишають по одному вільному рядку. Прості формули, що не мають самостійного значення, можна вставляти у текст.

Вимоги до цитування та посилань

У кваліфікаційній роботі обов'язково робляться посилання на джерела, з яких запозичено ідеї, цитати, результати чи статистичні дані. Це необхідно для перевірки достовірності відомостей і дотримання академічної доброчесності.

Посилатися слід на останні видання. Старіші публікації використовують лише тоді, коли в них міститься інформація, відсутня в нових джерелах.

Посилання в тексті подають у квадратних дужках із зазначенням номера джерела за списком літератури, наприклад: ... у працях [1; 3; 7] зазначено, що...

Якщо вказується сторінка цитування, її додають після номера джерела: С.Д. Максименко зазначає: «Особистість – це конкретний людський індивід із властивими йому інтелектуальними, емоційними та вольовими якостями» [32, с. 154]. Цитати потрібно наводити дослівно, без спотворення змісту чи довільних скорочень.

Вимоги до оформлення списку використаних джерел. Список джерел розміщують або в алфавітному порядку, або у порядку згадування в тексті з наскрізною нумерацією. Оформлення здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (чинний з 01.07.2016 р.).

Вимоги до оформлення додатків. Додатки не входять до основного обсягу кваліфікаційної роботи. Їх наявність, кількість і зміст визначаються автором і науковим керівником. У тексті роботи обов'язково мають бути посилання на додатки, які розміщують у порядку появи згадок.

Кожен додаток починають з нової сторінки, у правому верхньому куті зазначають «Додаток» і його позначення – великою літерою українського алфавіту, наприклад: Додаток А, Додаток Б тощо. Назву додатка подають нижче, посередині сторінки, з великої літери.

У додатках можуть бути: методики, тести, опитувальники, таблиці даних, приклади програм, алгоритми, графіки, ілюстрації, копії публікацій, заяви про дотримання етичних принципів тощо.

Завершальний етап

Перед поданням кваліфікаційної роботи текст необхідно ретельно вчитати та перевірити на наявність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок, а також забезпечити Єдність термінології та оформлення.

Упродовж усього тексту кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися послідовності у використанні термінів і стилістичних формулювань, а також забезпечити однорідність оформлення: однакові шрифти, нумерацію, відступи, правила цитування й подання посилань. Така узгодженість створює цілісне враження про наукову культуру автора та підвищує рівень академічної якості роботи.

Вимоги до доповіді та презентаційних матеріалів кваліфікаційної роботи. Наочні матеріали для захисту узгоджуються з науковим керівником і готуються державною мовою. Доповідь має відображати основний зміст і результати дослідження, бути логічно структурованою, стислою й аргументованою. Не рекомендується детально зупинятися на теоретичних аспектах – увагу слід приділити практичним результатам, висновкам і їхньому прикладному значенню.

Для підсилення візуального сприйняття використовуються презентаційні матеріали – узагальнені таблиці, графіки, схеми, діаграми. Доповідач повинен вільно володіти матеріалом і не читати текст доповіді, а користуватися лише ілюстраціями як опорою.

Основні вимоги до доповіді:

Тривалість виступу: 10-15 хвилин.

Структура доповіді:

Вступ – коротке обґрунтування теми та її актуальності.

Мета та завдання дослідження.

Основні результати й положення роботи.

Висновки та практичне значення отриманих результатів.

Доповідь має бути чіткою, логічною, побудованою у науковому стилі, без надмірних цитувань, із дотриманням регламенту часу.

Презентаційні матеріали. Для візуалізації результатів дослідження створюється презентація (8–12 слайдів) у будь-якому програмному середовищі – PowerPoint, Prezi, Canva, Google Slides, LibreOffice, WPS Office Free тощо.

Рекомендований зміст слайдів. Титульний слайд – назва роботи, ПІБ здобувача, науковий керівник, навчальний заклад, рік виконання.

Вступ – коротко про актуальність теми, об’єкт, предмет, мету й завдання.

Основна частина – методики дослідження, характеристика вибірки, результати у вигляді графіків, таблиць або схем.

Висновки – узагальнені результати й практичне значення.

Вимоги до дизайну презентації:

Стриманий, професійний стиль оформлення;

Чіткий і контрастний шрифт (не менше ніж 24 пт для заголовків і 18 пт для тексту);

Мінімум тексту – максимум візуалізації;

Використання графіків, діаграм, ілюстрацій для підвищення наочності;

Відсутність яскравих або відволікаючих фонів.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

При оцінюванні магістерської роботи ЕК бере до уваги такі чинники:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання об’єкта, предмета, завдань дослідження;
- логічність структури та її відповідність темі роботи;
- вміння вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- системність і глибина теоретичного аналізу проблеми;

- наявність огляду наукових джерел з конкретної проблематики;
- використання сучасних методів наукового дослідження, вміння модифікувати наявні та розробляти нові методи виходячи із завдань конкретного дослідження;
- достовірність та обґрунтованість висновків;
- відповідність вимогам щодо оформлення роботи;
- змістовність доповіді студента про основні результати дослідження;
- правильність, чіткість, аргументованість відповідей на запитання членів ЕК;
- зауваження й рекомендації рецензента й наукового керівника магістерської роботи, тощо.

Критерії оцінювання з урахуванням специфіки напряму підготовки за чотирьохбальною, 200-бальною шкалами та шкалою ECTS розробляються та затверджуються профільною кафедрою.

Оцінка 180-200 балів/«відмінно»/А ставиться, якщо до магістерської роботи немає суттєвих зауважень; обґрунтовано актуальність теми; тему розкрито повністю; робота містить елементи наукової новизни, має теоретичне й практичне значення; доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним оперуванням матеріалу; відгук і рецензія позитивні; відповіді на питання членів ЕК вичерпні й переконливі; робота повністю відповідає встановленим вимогам.

Оцінка 160-179 балів/«добре»/В ставиться, якщо тема роботи практично розкрита, але наявні певні недоліки, які не мають істотного значення; у теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни та практичного значення представлені не зовсім чітко; висновки не є переконливими; є окремі зауваження в рецензії та відгуку наукового керівника; доповідь студента на захисті побудована логічно, проголошена з вільним оперуванням матеріалу, відповіді на запитання членів ЕК переважно вичерпні й переконливі; робота оформлена в межах встановлених вимог. Робота відповідає

всім вимогам, має практичне значення. Результати дослідження можуть бути впроваджені. Захист показав обізнаність студента в предметі дослідження.

Оцінка 150-159 балів/«добре»/С ставиться, якщо тема роботи практично розкрита, але наявні певні недоліки, які не мають істотного значення; у теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни та практичного значення представлені не зовсім чітко; висновки не є переконливими; є окремі зауваження в рецензії та відгуку наукового керівника; доповідь студента на захисті побудована логічно, проголошена з вільним оперуванням матеріалу, відповіді на запитання членів ЕК переважно вичерпні й переконливі; робота оформлена в межах встановлених вимог. Робота відповідає всім вимогам, але не має суттєвої новизни та практичного значення. Захист загалом засвідчив обізнаність студента в предметі дослідження.

Оцінка 130-149 балів/«задовільно»/D ставиться, якщо тема роботи в основному розкрита, але мають місце певні недоліки змістового характеру; нечітко сформульовані мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; відсутній або суттєво обмежений аналіз наукової полеміки; аналітична частина характеризується надмірною описовістю; висновки й пропозиції, що містяться в роботі не обґрунтовані; рецензія й відгук містять окремі зауваження, які не отримали пояснення; доповідь прочитана за текстом, або підготовлена невдало; не всі відповіді на запитання членів ЕК є коректними або вони не одержали належної аргументації; є зауваження щодо оформлення роботи. Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має деякі зауваження. Захист засвідчив неповну обізнаність студента в предметі дослідження.

Оцінка 120-129 балів/«задовільно»/E ставиться, якщо тема роботи в основному розкрита, але мають місце певні недоліки змістового характеру; нечітко сформульовані мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; відсутній або суттєво обмежений аналіз наукової полеміки; аналітична частина характеризується надмірною описовістю; висновки й пропозиції, що містяться в роботі не обґрунтовані; рецензія й відгук містять окремі зауваження, які не

отримали пояснення; доповідь прочитана за текстом, або підготовлена невдало; не всі відповіді на запитання членів ЕК є коректними або вони не одержали належної аргументації; є зауваження щодо оформлення роботи. Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має суттєві зауваження. Захист засвідчив суттєві недоліки та неповну обізнаність студента в предметі дослідження.

Оцінка менш ніж 120 балів/«незадовільно»/F ставиться, якщо порушено логіку у викладі матеріалу в роботі; розділи не узгоджені між собою; відсутній огляд сучасних літературних джерел; відсутній докладний аналіз досліджуваних проблем; відсутні особисті висновки й пропозиції автора; робота не відповідає спеціальності; мають місце суттєві недоліки в оформленні роботи; виступ на захисті свідчить про слабку орієнтацію в досліджуваній проблемі. Робота не відповідає вимогам, захист показав відсутність необхідної підготовки студента та повну необізнаність студента в предметі дослідження. Тому повторний захист неможливий, студент повинен отримати нову тему.

Таким чином, якість оформлення, логічність викладу, академічна доброчесність і здатність здобувача переконливо презентувати результати дослідження є ключовими чинниками успішного захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

Дотримання принципів академічної доброчесності

До початку захисту кваліфікаційна (магістерська) робота проходить перевірку відповідно до Положення про порядок перевірки у ХНМУ текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

Після цього кваліфікаційна (магістерська) робота із технічним висновком передається експерту призначеному з числа науково-педагогічних працівників

університету за відповідною спеціальністю (за поданням декана відповідного факультету).

Експерт опрацьовує отримані матеріали та протягом 5 днів надає обґрунтований висновок щодо наявності або відсутності текстових запозичень у перевіреному документі та можливості допуску до захисту. Автор має право надавати пояснення щодо виявлених текстових запозичень. Висновок передається до екзаменаційної комісії.

Академічна доброчесність

Під час підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, що включають:

- самостійне виконання усіх етапів дослідження;
- коректне посилання на джерела під час використання ідей, фактів чи результатів інших авторів;
- дотримання законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації щодо результатів власної наукової діяльності, використаних методик і джерел даних.

Основні порушення академічної доброчесності

Академічний плагіат – використання чужих текстів, ідей, даних, зображень чи моделей без належного цитування; неправильне оформлення посилань.

Фабрикація – вигадкування або подання неперевіраних даних, посилання на неіснуючі джерела.

Фальсифікація – навмисне спотворення або коригування результатів дослідження, неповне відображення інформації, викривлення фактів апробації.

Обман – подання чужої роботи як власної, виконаної на замовлення іншими особами, або надання неправдивих відгуків і рецензій.

Перевірка на плагіат

Для запобігання проявам недоброчесності кожна кваліфікаційна робота проходить перевірку на академічну унікальність із використанням спеціального програмного забезпечення.

У встановлений термін студент подає остаточну електронну версію роботи до навчально-методичного відділу. Після перевірки формується довідка про відсоток унікальності, яка додається до кваліфікаційної роботи й враховується під час прийняття рішення екзаменаційною комісією.

Якщо рівень оригінальності нижчий за встановлений поріг (характеризується значним обсягом недобросовісних запозичень), робота не допускається до захисту.

Дотримання вимог нормоконтролю та принципів академічної доброчесності є обов'язковою умовою для подання магістерської кваліфікаційної роботи до захисту й підтверджує високий рівень професійної етики, наукової культури та самостійності здобувача.

Рекомендована тематика

Вплив хронічного стресу на когнітивні функції та психофізіологічну стійкість особистості.

Нейрофізіологічні кореляти тривожності у осіб із високим рівнем емоційного вигорання.

Психофізіологічні особливості реагування на травматичні події у військовослужбовців.

Зв'язок варіабельності серцевого ритму з рівнем стресостійкості у студентів-медиків.

Психофізіологічні маркери депресивних станів у молодих дорослих.

Психологічні механізми подолання посттравматичного стресу у ветеранів війни.

Роль соціальної підтримки у подоланні гострих кризових станів у внутрішньо переміщених осіб.

Емоційне вигорання психологів, що працюють у кризових центрах: причини та профілактика.

Копінг-стратегії у людей, які пережили втрату внаслідок війни.

Особливості кризової допомоги дітям у зонах бойових дій.

Психологічні особливості підлітків із проявами девіантної поведінки.

Вікові закономірності формування емоційної зрілості у юнацькому віці.

Особливості психоемоційного стану осіб похилого віку під час війни.

Гендерні відмінності у переживанні кризи середнього віку.

Психологічні механізми адаптації осіб зрілого віку до хронічного соматичного захворювання.

Особливості побудови консультативного альянсу з клієнтами, які мають тривожні розлади.

Ефективність когнітивно-поведінкових технік у роботі з депресивними клієнтами.

Консультативна робота з родинами військовослужбовців: особливості запиту та стратегії допомоги.

Роль емпатії та рефлексії у консультативному процесі.

Психологічний супровід осіб із невротичними проявами у поствоєнний період.

Соціально-психологічні чинники агресивної поведінки підлітків.

Особистісні предиктори адиктивної поведінки у юнацькому віці.

Девіантна поведінка як форма психологічного захисту особистості.

Психологічні особливості формування залежності від соціальних мереж.

Профілактика девіантної поведінки засобами психоосвіти.

Особливості мислення у пацієнтів із шизофренічним спектром розладів.

Психологічні аспекти тривожних розладів у жінок у постстресовий період.

Патопсихологічні прояви депресії та їх корекція у клінічній практиці.

Особливості міжособистісних відносин у осіб із obsесивно-компульсивними розладами.

Роль емоційного інтелекту у профілактиці невротичних станів.

Валідність і надійність проєктивних методик у клінічному діагностуванні.

Комплексна психодіагностика емоційного вигорання у медичних працівників.

Порівняльний аналіз методів дослідження тривожності у клінічній практиці.

Використання психометричних тестів у роботі з клієнтами, які пережили травму.

Методологічні засади дослідження психічних розладів у воєнний час.

Порівняльна ефективність когнітивно-поведінкової та гуманістичної терапії при депресії.

Використання арт-терапії у роботі з наслідками ПТСР.

Екзистенційна психотерапія як засіб осмислення досвіду втрати.

Тілесно-орієнтовані техніки як ресурс відновлення після травми.

Застосування EMDR-терапії у роботі з ветеранами війни.

Особливості психологічної реабілітації військовослужбовців після бойових дій.

Сімейна терапія як ресурс адаптації родин учасників бойових дій.

Психологічний портрет волонтера: ризики вигорання та шляхи профілактики.

Психологічний супровід жінок, які втратили близьких під час війни.

Соціально-психологічна адаптація ветеранів до цивільного життя.

Психологічні чинники компульсивного переїдання у жінок.

Залежність від соціальних мереж як форма втечі від реальності.

Саморуйнівна поведінка у підлітків із травматичним досвідом.

Психологічні особливості суїцидальних тенденцій у молоді.

Емоційна регуляція у клієнтів із розладами харчової поведінки.

Використання арт-терапевтичних методів у відновленні психоемоційного стану жінок після втрати.

Психоосвітні програми профілактики тривожних розладів у студентів.

Реабілітаційні технології у роботі з особами після черепно-мозкової травми.

Арт-терапія як метод розвитку емоційної регуляції у підлітків із девіантною поведінкою.

Вплив групових арт-терапевтичних практик на відновлення внутрішніх ресурсів у військових.

Психологічні особливості наукової комунікації у міжнародному академічному середовищі.

Мовна агресія в онлайн-просторі як прояв девіантної поведінки.

Психологічні чинники успішності ораторської діяльності у фахівців допомагаючих професій.

Роль медіаграмотності у зниженні впливу стресогенних новинних потоків.

Культурно-історичні аспекти ставлення до психічного здоров'я в українському суспільстві.

ДОДАТКИ

19

Додаток 1
до п.4.2 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____
Назва кафедри

Магістерська робота

за спеціальністю _____
шифр та назва спеціальності

на тему: _____
назва теми

Виконав: студент _____ курсу, групи _____

(факультет, спеціальність)

(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(посада, науковий ступень, прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(посада, науковий ступень, прізвище та ініціали)

Харків – 20 _____

Додаток 2
до п.4.2 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ	8
1.1. Назва параграфу	8
1.2. Назва параграфу	25
1.3. Висновки за розділом	33
РОЗДІЛ 2 НАЗВА РОЗДІЛУ	36
2.1. Назва параграфу	36
2.2. Назва параграфу	56
2.3. Висновки за розділом	72
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ	92

Додаток 3

до п.4.4 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

Приклади бібліографічного опису

Опис книг одного автора
Корж М. На віку, як на довгій ниві : автобіогр. повість / Микола Корж. – Харків : Майдан, 2001. – 274 с.
Опис книг двох авторів
Черній А. М. Філософія : твої кроки до мудрості : конспект-практикум / А. М. Черній, З. І. Тімошенко. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 201 с.
Опис книг трьох авторів
Уривалкін О. М. Історія України : навч. посіб. / О. М. Уривалкін, І. М. Конончук, Ю. Г. Шевченко. – Київ : Знання, 2001. – 240 с.
Опис книг, які мають більше трьох авторів
Історія України : довідник / Г. Д. Темко, Л. С. Тупчієнко, Н. В. Бем [та ін.]. – Київ : Академія, 2001. – 479 с.
Опис книг, які перекладені з іноземних мов
Еко Умберто. Роль читача : дослідження з семіотики текстів / Умберто Еко ; пер. з англ. Мар'яна Гірняк. – Львів : Літопис, 2004. – 384 с.
Опис збірника статей
Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : збірник наукових праць / за ред. В. В. Попова. – Київ : КДЛУ, 2001. – 239 с.
Опис словників
Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди ; [редкол.: В. І. Шинкарук та ін.]. – Київ : Абрис, 2002. – 742 с.
Опис багатотомного видання (скорочена форма)
Мащенко І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа : у 2 т. / І. Г. Мащенко. – Запоріжжя : Дике поле, 2006.
Опис окремого тома
Багалій Д. І. Вибрані праці : у 6 т. – Харків : ХГІ „НУА” ; Золоті сторінки, 1999. – Т. 1 : Автобіографія. Ювілейні матеріали. Бібліографія. – 1999. – 600 с. : іл.
Опис офіційного документа
Про освіту : Закон України від 23 берез. 1996 р. № 100/96–ВР // Відомості Верхов. Ради України. – 1996. – № 21. – С. 253–278.
Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.1993 № 646 // Зібрання постанов Уряду України. –

1993. – № 14. – С. 63–64.
Цивільний кодекс України : за станом на 1 лип. 2004 р. / Верховна Рада України. – Київ : Парламент. вид-во, 2004. – 352 с.
Опис автореферату дисертації
Рибаченко Л. І. Підготовка іноземних студентів у навчальних закладах України (1946–2000 рр.) : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Л. І. Рибаченко. – Луганськ, 2001. – 18 с.
Аналітичний опис статей з журналу
Журавльова О. І. Стародавні релігійні вірування українців / О. І. Журавльова // Наука. Релігія. – 2001. – № 2. – С. 168 – 174.
Опис статті з видання, що продовжується
Рацул О. А. Основні принципи навчання з метою системного розвитку інформаційної культури майбутніх соціальних педагогів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій / О. А. Рацул // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград : КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – Вип. 135. – С. 180–185.
Аналітичний опис статті із збірника
Нападовська Л. А. Ліси і вода – основа безпеки життєдіяльності людини: ефективне природокористування / Л. А. Нападовська, А. П. Пашков, В. Е. Деркач // Культура безпеки та здоров'я : науково-практичний альманах. – Київ, 2011. – С. 38–42.
Аналітичний опис статті з газети
Лашук Ю. Україна – Польща: культура взаємин / Ю. Лашук // Культура і життя. – 2002. – 1 трав.
Посилання на Інтернет-видання
Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2984-14 , вільний. – (дата звернення: 09.06.2024). – Назва з екрана.

Додаток 4
до п.4.6 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

Зразок орієнтовної схеми відгуку на кваліфікаційну (магістерську) роботу

Відгук наукового керівника

на магістерську роботу _____
(прізвище та ініціали)

_____ (назва теми)

за спеціальністю _____
(шифр та назва)

- 1 Актуальність теми.
- 2 Відповідність змісту роботи обраній темі.
- 3 Рівень повноти розробки питань та окремих проблем.
- 4 Рівень теоретичної та професійної підготовки магістранта, його здатність до самостійної роботи.
- 5 Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, уміння робити висновки.
- 6 Характеристика студента під час роботи над магістерською роботою (дисциплінованість, наполегливість, підготовленість, своєчасність виконання завдання тощо).
- 7 Важливість запропонованих магістрантом рекомендацій для їхнього впровадження в практику роботи навчальних закладів різного рівня.
- 8 Відповідність дослідження вимогам, що висуваються до кваліфікаційних (магістерських) робіт.
- 9 Дата й підпис керівника магістерської роботи із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання.

Висновок кафедри про кваліфікаційну (магістерську) роботу

Кваліфікаційна (магістерська) робота розглянута.

Студент (ка) _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(назва)

(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” ____ 20 ____ року

Додаток 5
до п.4.6 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

Зразок Орієнтовної схеми рецензії на кваліфікаційну (магістерську) роботу

Рецензія

на магістерську роботу _____
(прізвище та ініціали)

_____ (назва теми)

за спеціальністю _____
(шифр та назва)

- 1 Актуальність теми.
- 2 Практична цінність питань, які розроблені в науковій роботі.
- 3 Стисла характеристика магістерської роботи за розділами.
- 4 Позитивні моменти й недоліки магістерської роботи.
- 5 Новизна й оригінальність ідей, покладених в основу роботи.
- 6 Методика вивчення й обробка матеріалів дослідження.
- 7 Наявність у роботі певних рекомендацій та їх обґрунтування:
- 8 Якість оформлення дипломної (магістерської) роботи.
- 9 Відповідності вимогам академічної доброчесності
- 10 Недоліки роботи.
- 11 Рекомендована оцінка кваліфікаційної роботи за критеріями оцінювання, визначеними цим Положенням.
- 12 Дата та підпис рецензента із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання. (Підпис завіряється печаткою закладу освіти, установи або організації, у якій працює рецензент.)

Додаток 6
до п.4.6 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

ПОДАННЯ

ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Направляється студент _____ до захисту магістерської роботи
(прізвище та ініціали)

галузь знань _____
(шифр і назва галузі)

спеціальністю _____
(шифр і назва спеціальності)

на тему: _____
(назва теми)

Магістерська робота і рецензія додаються.

Декан факультету (директор інституту) _____
(ПІБ, підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті
(прізвище та ініціали студента)

з _____ до _____ повністю виконав
навчальний план за освітньою програмою спеціальності з таким розподілом
оцінок за:

національною шкалою: відмінно ____%, добре ____%, задовільно ____%;

шкалою ECTS: A ____%; B ____%; C ____%; D ____%; E ____%.

Секретар факультету(інституту) _____
(ПІБ, підпис)

Додаток 7
до п.3.5 Положення про підготовку
та захист кваліфікаційних (магістерських) робіт,
затвердженого наказом ХНМУ
від _____ № _____

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет(інститут) _____

Кафедра _____

Рівень вищої освіти _____

Галузь знань _____
(шифр і назва)

Спеціальність _____
(шифр і назва)

Освітня програма _____
(назва освітньої програми)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
назва кафедри

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ(МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1.Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2.Строк подання студентом роботи _____

3.Вихідні дані до роботи _____

4.Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік досліджень (з точним зазначенням обов'язкових досліджень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7.Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)